

jævn Løst og Omstænde, havde de forhindret de Indbyggere, for hvis Skyld, de paa Statens Vegne ere til, fra saa mange Kalamiteter og us' fra hele denne Historie. Men naar nu dette er saa — og jeg gad vide, om det kan modbevies, ialfald kunde jeg belegge denne min personlige Opfattelse med mange andre Vidnesbyrd, end der ligger for her, men som jeg ikke skal komme nærmere ind paa — og Ulykker skriver sig fra denne Tilfældighed, den være saa vidt forgrenet og for-gelig, som den er bleven, denne Tilfældighed, som er kommen tilstede, og som naturligvis er udartet ogsaa paa Grund af de Menneskers Bestaafenhed, som begit den, men som væsentligt er kommen tilstede, fordi Bestyrelsen berovre og Patriarkerne berovre, Planterne, ikke have været deres Opgave nogen Hæften ligeoverfor deres egne snævre Forhold, eller forsaavidt de have Stathvers med Hensyn hertil, hvorledes kan da den meget ærede Minister af denne tilfældige, om end høist betagelige Begivenhed udlede en Førdring til os om i Statsautoritetens Navn at bevilge denne Sum, her er forlangt. Nu er Arbeidsregulativerne ophørte, ganske vist ikke saa loyalt, som jeg antager, at endog saa Kommissionen har ønsket, thi man ser, at Kommissionen siger: Vi ville forvare os imod at faae indført det Samme under en anden Form ved at paabyde Marskontrakter. De burde vel være tilladte med visse Negler endnu; men Kommissionen forudsætter baade Maanedskontrakter og Kontrakter paa kortere Tid. Men saavidt jeg erindrer, var Standsningen i Arbeidet nu sidste Oktober fremkommen derved, at Planterne i en vis Henseende vilde holde ved Regulativerne i deres Indhold saalænge som muligt, idet de fordrede Marskontrakter, altsaa Noget, der havde en vis Bighed med det de skulde forlade — tager jeg fejl i dette, ønsker jeg det oplyst, men har jeg Ret deri, er det atter et Vidnesbyrd om, hvorledes Planterne gjeme vilde drive det for deres Vedkommende til det Skarpeste i Forholdet i den Henseende. Thi om end Marskontrakter kunne herefter blive regelmæssige baade fra den ene og fra den anden Side, ligesom Halvaarskontrakterne ere det hertilands, maatte dog enhver forstaaelig Mand sige sig selv, at skulde Ophævelsen af de tvungne Arbeidsregulationer virkelig bidrage til at give Negrene den rette Følelse af Frihed og styrke deres Tilfredshed under disse forandrede Forhold, maatte man have fryet den Førdring, naar at træve Marskontrakterne indgaaede. Indtil de frie Forhold udviklede sig, maatte man have taget Negrene paa kortere Tid efter fri Overenskomst, for at de kunde føle fuldtud, at de som den ene frie Part stod ligeoverfor den anden frie Part, for at der efterhaanden saaledes kunde udvikle sig en saadan Følelse, som kan blive til Bedste for begge Parter, med mulig noget lavere Løn for de med kortere Arbeidskontrakter og højere for de andre. Men

den egentlige Nytte af, at Arbeidsregulativerne ophørte, nemlig at Negrene kunne føle sig egentlig mere fuldstændig frie, og at det hele var kastet bag ved dem, denne Gevinst bortskjærer man efter min Formening for en Del ved at indføre igjen Marskontrakter og tvinge dem til uden Tab af andre Fordelse at gaa ind paa dette. Jeg nævner dette, fordi jeg, hvis jeg har misforstaaet dette Forhold, vil bede om Oplysning, ellers skal jeg kun sige, at dette staar atter som et Tegns paa den mageløse Dannelsen og Forekommenhed som de Hvide vise overfor de Sorte. Men trods denne uheldige Begyndelse vil det imidlertid alligevel trænge igjennem, at de ikke ere bundne til Arbeidsregulativerne, det vil trænge igjennem allevegne, efterhaanden ogsaa ved den Bevægelighed, der hidtil har fundet Sted, at denne Misforholdelse maa kunne hæves, som tidligere har været tilstede. Men i samme Grad som dette sker, i samme Grad vil Frykten for Opstand for disse Raagjældende, Frykten for en Formyelse af Begivenhederne fra Oktober 1878 forsvinde. Jeg forstaaer ikke, hvorledes man nu bagefter, at de friere Forhold ved Arbeidsregulativerne ere juridisk indførte, og derved den egentlige Grund til Misforholdelse borttagen, navnlig naar dette, efterhaanden som Forholdene udviklede sig, forstaaes bedre; jeg forstaaer ikke, hvorledes man da paa disse nye forbedrede Forhold vil bygge Foranstaltninger i Statsautoritetens Navn, som man tidligere under de ulukkkelige Forhold ikke havde Anledning til at træffe. Det, der forlanges i Lovforslaget, opgives, saavidt jeg skjønner, at være 311,000 Kr. samt 62,000 Kr. eengang for alle. Betsbet eengang for alle holder jeg udenfor, og jeg tager de 311,000 Kr. Men dernæst staar der i dette Budget til Forslaget for en Soldat 15 Cents om Dagen i Lønning. Jeg lader indflyde, at det er en interressant Beskrivelse af Soldatens hele Stilling, Vilkaar og Forhold, som vi have igjennem Kommissionens Betænkning. Men vi have nu et Bilag til Betænkningen i Landsstinget, der gaar ud paa, at en Soldat ikke kan faae Kosten under 34½ Cents, og desuden forekommer det mig, at de 15 Cents gaar med til Klæder. Saavidt jeg kan skjønne, vil det altsaa løbe op til 50 Cents om Dagen pr. Soldat, det vil sige, et Par Kroner, en 5—6 Mark om Dagen. Men sæt nu ogsaa, at dette til Klæde og deslige kan findes indtaget under Budgettet, jeg vil sætte, at det er en Forskjel mellem det, Ministeren har budgetteret, og det, GouVERNEMENTET foreslaar, paa 20 Cents om Dagen pr. Soldat, saa giver det ca. 60,000 Kr. om Aaret, der bliver altsaa noget over 370,000 Kr. til det egentlige Lovforslag. Saa kommer man i Landsstinget med Forudsætningen for Løben. Sa, ganske vist, der gaar dog 30 Mand af, saa at det bliver noget mindre, det har jeg i dette Dieblit ikke forsøgt at udregne. Altsaa, de 370,000 Kr. vil gaa ned med, hvad